

Звіт

про гірський туристський
спортивний похід I категорії складності
гірським Кримом

здійснений з 28.12.2008 по 6.01.2009 р.
Маршрутна книжка №

Керівник Саприкін Є.Ю.

Адреса керівника: Київ,
вул. Механізаторів б.7, кв 28
тел (044) 248-84-12, esap[at]ukr.net

Маршрутно-кваліфікаційна комісія розглянула звіт і вважає, що похід може бути зарахований учасникам і керівнику як гірський туристичний спортивний похід першої категорії складності.

Голова МКК _____
“ ” _____ 2009 р.

Зміст

1. Довідкові дані про спортивний туристський похід.....	3
1.1. Докладна нитка маршруту.....	3
1.2. Зміни маршруту та його причини.....	3
1.3. Склад групи.....	3
1.4. Відомості щодо проходження маршруту учасниками.....	5
2. Організація туристського спортивного походу.....	5
2.1. Загальна ідея походу.....	5
2.2. Варіанти під'їзду та від'їзду.....	5
2.3. Аварійні виходи з маршруту та запасні варіанти.....	5
3. Графік руху та технічний опис проходження маршруту.....	6
3.1. Графік руху.....	6
3.2. Технічний опис.....	7
4. Розрахунок категорії складності походу.....	27
5. Підсумки і рекомендації.....	28
6. Додатки.....	29
6.1. Особисте спорядження учасників.....	29
6.2. Спільне спорядження.....	30
6.3. Продуктова розкладка.....	30
6.4. Склад аптечки.....	31
6.5. Склад ремнабору.....	32
7. Список використаних матеріалів.....	32

1. Довідкові дані про спортивний туристський похід.

1.1. Докладна нитка маршруту.

З 28.12.2008 по 6.01.2009 група туристів турклуба НТУУ КПІ “Глобус” здійснила гірський похід першої категорії складності у районі Центрального Криму. За 9 ходових днів було пройдено 104 км за наступним маршрутом:

с. Виноградне – пер. Діпла (н/к – 1А) - вдсх. Ізобільненське – дж. Саурган – г.Еклізі-Бурун (1А)– г. Ангар-Бурун – кул. Ниж.Кам’яний (н/к - 1А)– пер. Ангарський – поля біля Півд. Демірджі – пер. Хаос (1А*) – ст. Джурла - вдсп. Джур-Джур – пер. Тирке Центр.(1А) - дж. Суат – прохід Нефань-Баші – г.Топарчих-Кир – сел.Голованівка

1.2. Зміни маршруту та його причини

- Замість проходження кулуару Куш-Кая, яйли Бабуган та кулуару Узень-Баш було здійснено проходження сідловини Діпла. Причини – сильний вітер на яйлі у протилежному нашому руху напрямку і сильний мороз, що було небажано на самому початку походу; певний дефіцит часу, що виник внаслідок несправності будильника вранці. Був здійснений радіальний вихід на яйлу з пер. Діпла.

- Замість пер.Чігенітра було здійснено підйом на Карабі через прохід Нефань-Баші. Це було зроблено з метою більш раціонального використання часу, через бажання побачити гарний краєвид, з метою краще ознайомитись із зимовою Карабі-яйлою.

1.3. Склад групи.

	Прізвище, ім'я по-батькові	Дата народження	Туристський досвід	Обов'язки в групі	Адреса
1	Саприкін Євген Юрійович	5.06.1980	ІГК весняні Карпати 4ГУ Тянь-Шань	керівник	м.Київ, вул..Механізаторів, буд.7 кв. 28 248-84-12
2	Кудлай Наталія Олександрівна	14.06.1978	ЗГУ, ІГР Кавказ	Масовик-затійник	пр.Глушкова, 24, 58, 526-11-45
3	Никонов Андрій Володимирович	16.01.1980	ЗГУ (Ц.Кавказ) 2ГР (З.Кавказ)	Помічник керівника	Київ, ул. Горького 124/128, кв. 80 дом. тел. 521-11-51
4	Якименко Павло Анатолійович	16.08.1989	ІПУ Карпати, зимове ПВД Карпати	ватровий	Київ, ул.Івана Неходы,5, кв 39, 275-15-06
5	Єремєєва Янет Карлосівна	9.01.1988	ПВД зимові Карпати, н/к влітку	фінансист	г.Київ вул. Михайла Донца 13 кв.65 т.4045124
6	Поліщук Олександр Валерійович	11.08.1983	ПВД зимові Карпати, н/к влітку	Зав. госп.	Харьковская обл. г. Красноград, 3 микрорайон д.21б. тел.80664834334(80636535077)
7	Чайко Євген Михайлович	18.05.1983	ПВД зимові Карпати, н/к влітку	ремонтник	03087 Київ, ул. Питерская д 7, кв 40, +380509890368
8	Верьовкін Володимир Миколайович	23.11.1982	н/к влітку Карпати	літописець	Київ, Донца 27, кв.20 497-63-45
9	Задорожний Максим Віталійович	09.10.1978	ПВД зимові Карпати, н/к влітку	фотограф	Київ, вул. В. Піка 7/43 кв.1

Олександр Поліщук

Єремєєва Янет

Наталія Кудлай

Євген Чайко

Максим Задорожний

Андрій Никонов

Володимир Верьовкін

Павло Якименко

Євген Саприкін

1.4.Відомості щодо проходження маршруту учасниками

Андрій Никонов та Наталія Кудлай пройшли маршрут до вечора 31 грудня (підніжжя г. Демірджі), потім повернулись на Ангарський перевал у зв'язку з виробничою необхідністю. Решта учасників пройшли маршрут повністю.

2.Організація туристського спортивного походу

2.1.Загальна ідея походу.

Похід мав на меті підготовку до більш серйозних походів – набуття навичок організації життєдіяльності у гірських, зимових та міжсезонних умовах, навичок пересування різними видами рельєфу – осипами різної величини і снігом, і звичайно, також мав на меті естетичне задоволення від неповторних краєвидів зимового Криму і формування притаманних спортивному туризму переконань. При цьому необхідно було врахувати, що похід є першим подібним досвідом для більшості учасників, і забезпечити розумні навантаження і комфортний відпочинок.

2.2.Варіанти під'їзду та від'їзду.

Добиратися до турбази на Ангарському перевалі та с.Виноградне краще за все міжміським тролейбусом Сімферополь-Ялта. Виїжджати з с.Голованівка краще за все рейсовим автобусом до Сімферополя. У разі неможливості встигнути на автобус можна скористатись приватними перевізниками, контакти яких варто знайти заздалегідь. У крайньому разі можна пішки дістатись до Білогорська, що розташований поруч.

2.3. Аварійні виходи з маршруту та запасні варіанти.

Запасні варіанти:

Замість кулуару Узень-Баш – хребтом Коник

Замість Бабуган-Яйли – пер.Діпла (цим варіантом скористались)

Замість г.Чатир-Даг –дорога до оз.Кутузівське

Замість кул. Кам.Нижній. – до Кутузівського оз.

Замість пер.Хаос – обхід з півночі

Замість вdp. Джур-Джур та пер.Тирке Центр - Демірджі-яйла по верху

Замість пер.Тирке Центр. – пер. Тирке Зах.

Аварійні виходи з маршруту планувались до найближчих сіл та Ангарського перевалу.

3.Графік руху та технічний опис проходження маршруту.

3.1.Графік руху.

Дата	День	№ ділянки	Ділянка шляху від-до	Протяжність, км	Перепад висоти	Ходи ови й час	Характер шляху	Метеоумови
28.12	1	1.1	с.Виноградне - ночівля	3		1.15	Грунтова дорога	ясно
			Всього	3	+400	1.15		
29.12	2	2.1	ночівля – поворот у бік Куш-Каї	2		45 хв.	Грунтова дорога	ясно
		2.2	Підйом до межі лісу у підніжжя г.Куш-Кая та траверс до пер.Діпла	2,3		1.45	Рідкий низькорослий ліс, дрібний осип, вкритий снігом, крутизна схилу до 20°	Ясно, морозяно, вітряно
		2.3	Спуск до дороги через ліс	2,5		1	Буковий ліс, дрібний осип під снігом, крутизна до 25°, подекуди стежка	ясно
		2.4	Спуск дорогою до пішохідного мосту через р.Улу-узен	4,7		1.45	Грунтова дорога вниз із незначним ухилом вниз	ясно
			Всього	11,5	+250 -850	5.15		
30.12	3	3.1.	Підйом до галєвини Саурган	9,5		3.30	Грунтова дорога із незначним ухилом вгору	ясно
			Всього	9,5	+700	3.30		
31.12	4	4.1	Від галєвини Саурган до виходу на яйлу	2		2	Стежка, місцями похила, місцями крутизна до 15-20°, ближче до яйли сніг	ясно
		4.2	По яйлі Верхній Чатир-Даг до в.Еклізі-Бурун, потім до східного краю яйли	4,7		2	Стежка, місцями цілинний сніг по щиколотку і трохи вище, майже рівно	Ясно, штиль
		4.3	Спуск кулуаром Нижній Кам'яний	0,5		30 хв	Схил 30°, осип під незначним снігом, листяний схил	ясно
		4.4	Через ліс стежкою до Ангарського перевалу, забирання заброски, обід	2,5		1.30	Стежка	--/--
		4.5	Перехід шосе, рух до джерела Верса	2,4		30 хв	Стежка, ґрунтівка	--/--
		4.6	Спуск на галєвини біля притоку р.Демірджі	4		30 хв	Грунтівка, стежка	--/--
			Всього	16	+600 -950	7		
1.01	5	5.1.	Підхід під кулуар по дорозі	1,5		20 хв	ґрунтівка	ясно
		5.2.	Підхід до початку осипу через зарості	0,5		30 хв	Зарості дрібних дерев та великих кущів	--/--
		5.3	Розвідка керівником шляху до скельної щілини			1.40	Керівник шукає безпечний шлях, група чекає перед початком підйому	--/--
		5.4	Підйом через осип	1		2.30	Відхід праворуч за невелику кам'яну грядку; стрімка трав'яниста стежка до 30-35°, дрібний, середній, великий осип, кам'яні брили, інколи вкриті тонким шаром снігу. Рух у касках, із самостраховкою льодорубом, через камененебезпечні ділянки поодиночі або щільною групою	--/--
		5.5	Підйом засніженим лісом до в.Півд.Демірджі	1,6		1.15	Стежка, вкрита снігом, сніг, ближче до виходу з зони лісу крутизна до 25°.	--/--
		5.6	Рух стежкою до ст.Джурла	3		1	Стежка	--/--
			Всього	7,6	+700 -350	7,15		
2.01	6	6.1.	Рух стежкою до вдсп.Джур-джур	8		3	Стежка	ясно
		6.2	Від Джур-джура до стоянки	1		1.10	Стежка, декілька метрів скельного прижиму	--/--
			Всього	9	-500 +100	4.10		
3.01	7	7.1	Від стоянки до підніжжя скельного поясу Тирке-яйли	2		1.40	Підйом лісистим схилом крутизна 10-20°	Хмарно з проясненнями
		7.2	Підйом через кулуар на яйлу	0,4		50 хв	Підйом сніжно-осипним схилом, крутизна до 35°, подекуди скельні сходинки, вище сніг жорсткіший. Рух у касках із самостраховкою льодорубом.	--/--
		7.3	Яйла, дорога	1,5		30 хв.	Засніжена дорога	--/--
		7.4	Від спуску з яйли до дж.Суат	3,2		1.20	Стежка	--/--
			Всього	7	+700 -300	4.20		
4.01	8	8.1	Від дж.Суат до дж.Нефан-Узен	10		2	Грунтівка	ясно

		8.2	Підйом через кулуар Нефань-Баші	2,5		1.20	Стежка, нахил до 15°	Хмарно з прояснен нями
		8.3	По Карабі-яйлі до витоку річки Зах.Танас	11		3.30	Слабкохвиляста поверхня яйли, сніг по щиколотку, частково дороги і стежки	ясно
			Всього	23,5	-100 +200	6.50		
5.01	9	9.1	До вершини Кубріалі-Кир	3		50 хв	Сніг, стежка	хмарно
		9.2	Спуск з яйли	2		45 хв	Засніжена ґрунтівка, стежка	ясно
		9.3	Перетин хребта Кабарга	6		1.20	ґрунтівка	ясно
		9.4	Ліс на пагорбах у околицях с.Голованівка	3		1.30	Стежка, ґрунтівка	ясно
			Всього	14	-500	4,25		
6.01	10	10.1	До с.Голованівка	2,6		30 хв	Ґрунтівка, асфальт	ясно
			Всього	2,6	0	30 хв		
			Всього за похід	104		45		

3.2. Технічний опис.

28.12

Приїхали у Сімферополь, зареєструвалися у КСС і вирушили тролейбусом у напрямку Ангарського перевалу. Там залишили частину продуктів на турбазі, і знов тролейбусом вирушили до Виноградного. З зупинки у Виноградному вийшли о 14.45, пішли вгору ґрунтовкою, проминули Гірське озеро, залишивши його ліворуч. О 16.15 стали на бівак, трохи не дійшовши до верхньої ґрунтової дороги, що траверсує південно-східний схил Бабуган-яйли. По дорозі зустріли єгерів на машині, що рекомендували нам покинути ці місця, і рухатись у бік дж.Талма, мотивуючи це тим, що тут іде підгодівля кабана. Ми не стали з ними сперечатись, і висловили цілковиту згоду діяти згідно їх рекомендацій. Температура вночі сягнула -12°С.

На початку підйому від с.Виноградного

Продовження підйому

29.12

О 8.30 вийшли, досить швидко дійшли до траверсувальної дороги, пішли нею ліворуч, потім ще раз забрали ліворуч у бік г.Куш-Кая (вона у сприятливу погоду добре проглядається через зимовий ліс), і о 10.20 дійшли до верхньої межі лісу, зробивши по дорозі привал на 10 хв. Майже весь час йшли ґрунтовкою, лише невеличкий відрізок без стежки по схилу з дрібним осипом під снігом. Крутизна схилу не перевищувала 20°, використовували трекінгові палиці.

На дорозі, на тлі г.Куш-Кая

Готуючись до руху у кулуарі г.Куш-Кая, стали одягати кішки, паралельно обмірковуючи план подальших дій. З краю яйли вітер здував довгі язика снігу, що свідчило про сильний вітер на яйлі, і неважко було визначити, що у випадку нашого виходу на яйлу цей вітер буде для нас зустрічним. До того ж, був мороз, і ми передбачали, що на яйлі лежить сніг. Спорядження хоча і було у всіх достатнім, але ще не у всіх було випробуваним, і організми людей ще не до кінця акліматизувалися до агресивного зимового середовища. Останнім фактором став наш пізній вихід через неспрацювання будильника. Отже, було вирішено не ризикувати, і піти запасним варіантом – через перевал Діпла.

На шляху до підніжжя г.Куш-Кая

запланованому режимі.

О 13.00 почали спуск у напрямку с. Ізобільне. Спочатку спуск мав крутизну до 25° , і ускладнювався дрібно-середнім осипом, вкритим пухким снігом. О 13.50 вийшли на похилу галявину, де зробили обідній привал до 14.15. Далі повернули праворуч, досить скоро вийшли на ґрунтову дорогу, якою продовжили шлях у напрямку ізобільненського водосховища. Шляхом бачили краєвиди перевалу Кебіт-Богаз, гір Чатир-Даг та Демірджі.

Прогулянка Бабуган-яйлою

На шляху до сідловини Діпла

Об 11.10 вирушили траверсом схилу, і об 11.55 вийшли на сідловину перевалу Діпла. Температура була -10 , і сильний вітер не вщухав, але була можливість сховатися у лісі. Вийшли радіально на яйлу, що хоч трохи морально компенсувало відмову від її проходження у

О 16.00 стали на ночівлю на галявинці біля бетонного містку через р.Улу-узенъ.

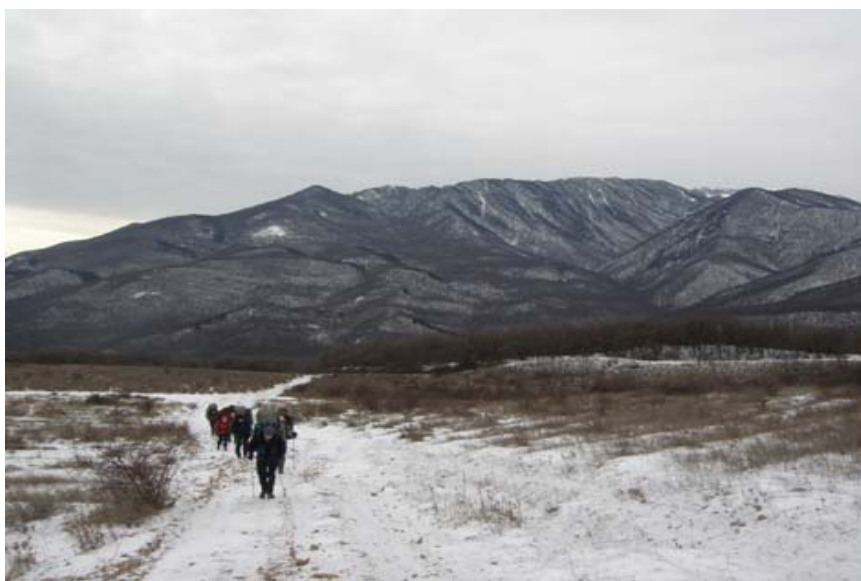
Спуск з сідловини Діпла у північний бік

30.12

О 9.55 вийшли, пройшли через с. Розове, і вирушили ґрунтовкою у бік Чатир-Дагу, по дорозі зробили привал на 15 хв. Об 11.40 дійшли до лісу, пообідали у лісі 12:35- 13:15. О 14.30 знайшли зручне місце для стоянки у лісі поблизу урочища Саурган. Залишок дня присвятили відпочинку.

Започаткували традицію виготовлення вогнища типу „нодья”. Температура вночі знов-таки -12

У с. Розове

**На шляху до урочища
Саурган**

**Одна з галявин на шляху
до Саургану з видом на
г.Еклізі-Бурун**

31.12

Вийшли о 7.45 у бік урочища Саурган і через 15 хвилин вийшли на галявину. Звідти почали підйом некрутою стежкою. Біля 8.40 зробили привал на верхній межі лісу. Після цього йшли стежкою, пройшли скельну сходинку висотою 1 м. Відріг Казу-Кая обійшли ліворуч. Ближче до виходу на яйлу сніговий покрив став суцільним, і місцями досить глибоким. Крутизна до 20° , технічної складності підйом не становив. О 10.00 були на яйлі, о 10.35 – на вершині Еклізі-Бурун.

На галявині Саурган

Погода була на диво ясна й безвітряна. Звідти вирушили у східному напрямку, і о 12.25 були біля верху кулуару Кам'яний Нижній, що був відомий автору з походу 2006 року. Цього разу сніговий покрив у ньому виявився незначним, і лише трохи припорошив середній осип у кулуарі, за який він і отримав назву. Отже, довелося рухатись праворуч від кулуару лісом. Крутизна схилу до 30° , спуск незручний, але можливий з трекінговими палицями. Через пів-години вийшли на стежку, що вела знизу до джерела.

Осипний підйом на Саургані

Підйом вище зони лісу

**Поки що неглибокий сніг
На тлі - заповідник**

**Біля виходу на яйлу Верхнього
Чатир-Дагу**

На вершині г.Еклізі-Бурун

На яйлі, йдемо на схід

Початок спуску з яйли

Крута ділянка спуску

Крута ділянка спуску – вид знизу

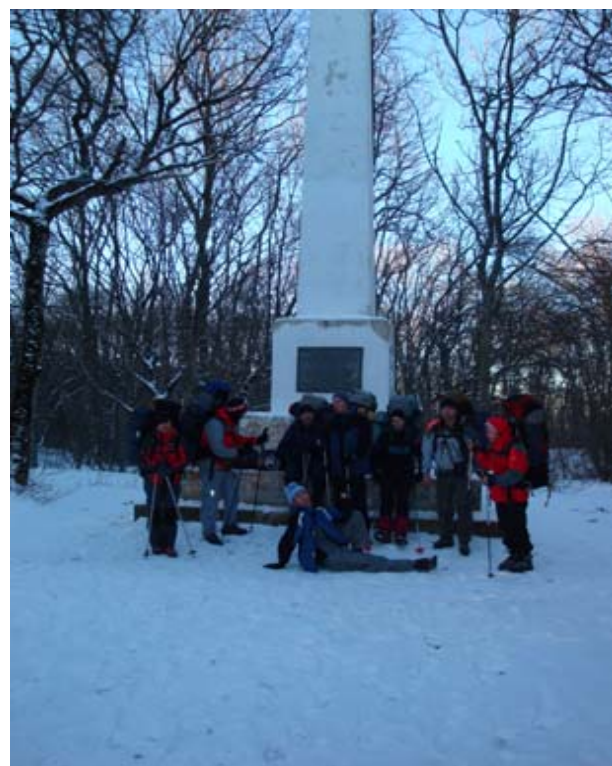
Трохи далі вийшли до бугельного підйомника, звідти дорогою до турбази. На турбазі були о 13.35, забрали й розподілили заброску, пообідали, і о 15-й вирушили через Ангарський перевал у напрямку джерела Верса. Через 15 хвилин проминули пам'ятник будівельникам дороги. Від дж.Верса рухались у південно-східному напрямку, скидаючи висоту. О 16.00

прийшли на місце стоянки біля струмка-притоку р.Демірджі. Відсвяткували новий рік.

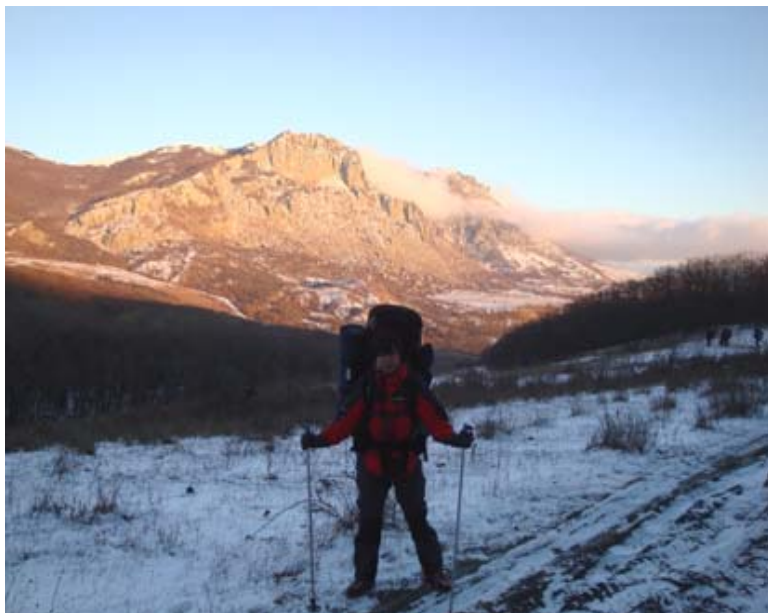
Пакування речей коло турбази

Ангарський перевал

**Пам'ятник будівничим дороги
Фотографування біля нього – вже традиція**

**Дорога у бік масиву Демірджі
через лавандові поля**

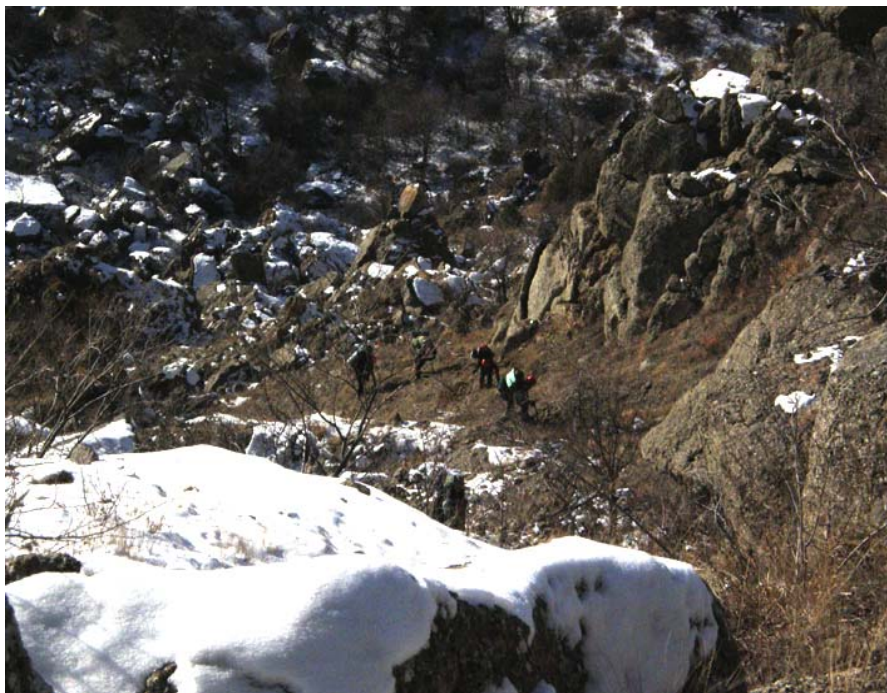
1.01

Через святкування нового року підйом був пізнім, і не було бажання квапитись, отже вийшли о 10-й. Через 10 хвилин перетнули р.Демірджі, ще через 45 хвилин, подолавши зарості колючих кущів і низькорослих дерев, підійшли під кулуар Хаос. Одягли каски, витягли льодоруби.

**Група перед початком підйому на
Хаос.**

Перевал Хаос також знайомий автору з походу 2006 року, але ситуація цього разу відрізнялась – підйом біля скель був вкритий подекуди тоненьким шаром снігу. Враховуючи його крутизну, він був небезпечний для руху без перил, і перевищував складність 1А. Отже, з 11:35 по 13:15 керівником була здійснена розвідка безпечного шляху аж до виходу з кулуару у ліс. Група у цей час чекала на початку підйому. Безпечним виявився шлях, що йде за грядою з великого каміння.

Починається він стрімкою трав'янистою стежкою подекуди із дрібним осипом, кут нахилу до 30-35 градусів. Вище починаються конгломератно-осипні ділянки такої ж крутизни, які учасники долали по одному, щоб не сипати каміння на інших. Ще вище – великий осип, гігантські брили.

Початок підйому. Праворуч - скельна гряда, за якою знаходиться кулуар, показаний на минулому фото

там, де немає трави

Початок кам'яного лабіринту

Під час нашого проходження брили були у багатьох місцях вкриті снігом, що потребувало певної обережності при русі. У верхній частині кулуару знайшли людські сліди, що виводили з залісної ділянки праворуч від нашого кулуару, як з'ясувалося, це були сліди групи Євгена Макаренка. О 15.45 група вийшла у зону лісу через щілину у скелях вище „жовтих скель”.

Засніжене каміння

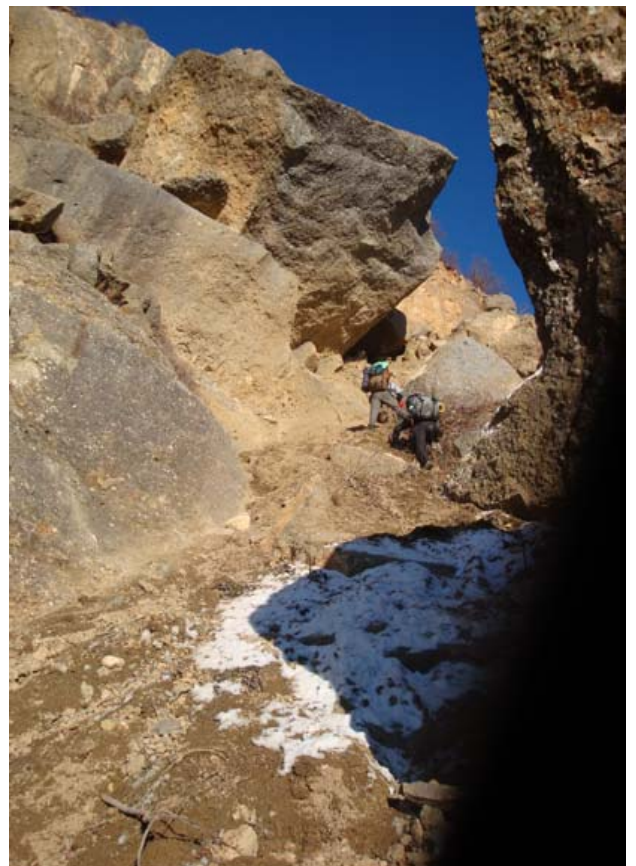
Шлях на перевал скрізь читається, майбутнім шукачам шляху можна порадити керуватись таким критерієм – скрізь шукати безпечний шлях, знаючи, що він існує. Раджу уникати ділянок, безпечно проходження яких неможливе без провішування перил. Складність перевалу нашим шляхом не перевищувала 1А.

Протипоказанням для проходження перевалу є попередні значні опади у вигляді дощу – через наявність великого каміння, вмурованого у глину на бортах кулуару.

На виході з кулуару в ліс є тур, у якому ми знайшли записку Євгена Макаренка. Далі рухалися лісом угору аж до вершини Південна Демірджі, на яку вийшли вже у сутінках. Лісова частина підйому була засніжена, і на останній ділянці підйому перед виходом з лісу був доцільним рух з льодорубом (крутизна схилу до 30°). Таким чином, підйом справив по-справжньому гірське враження – почався з трави, включив багато видів осипу, і закінчився, неначе справжній альпіністський маршрут, снігом і холодним вітром. За загальним визнанням, це була найвизначніша перешкода усього маршруту.

Від в. Під. Демірджі йшли стежками до стоянки Джура.

О 18-й стали на ночівлю у залісненому яру біля т/с „Джурла”.

Глинисто-кам'яно-сніжний схил

Повз велетенські брили

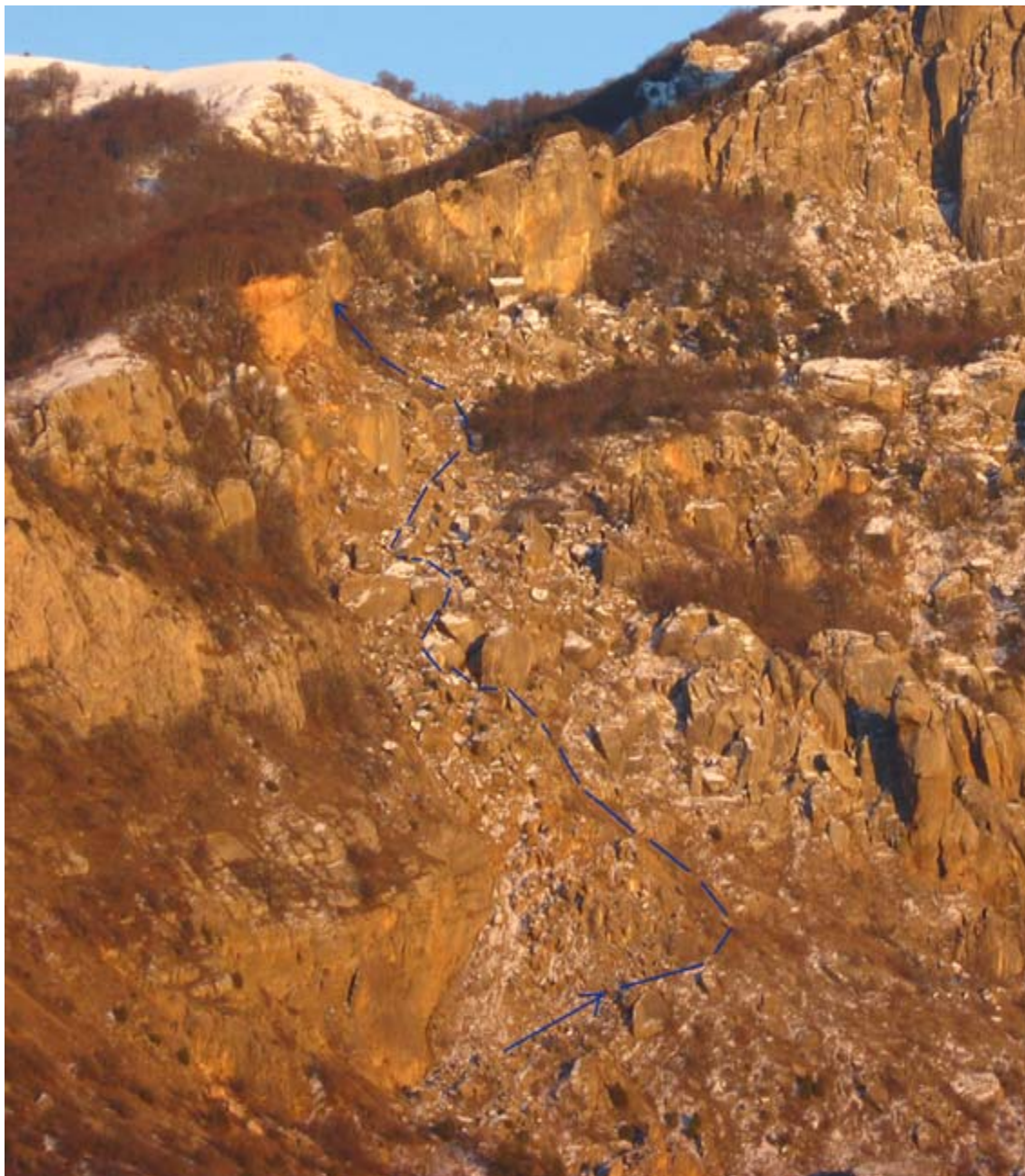
Остання ділянка великого каміння

Вихід з кулуару до лісу

Після виходу з кулуару

Загальний вигляд шляху підйому

2.01

Вихід о 10.00. Йшли маркованою стежкою у напрямку водоспаду Джур-джур. Прийшли на Джур-джур о 13.30. По обіді пішли вгору ущелиною Хапхал орографічно лівим берегом. Подолали скельний прижим без особливих ускладнень. О 15.00 стали на ночівлю незадовго до початку підйому на Тирке Центральний.

Урочище Джурла

**На півдорозі між Джурлою і
Джур-джуром**

Водоспад Джур-джур

Подолання скельного прижиму

3.01

Вийшли о 8.20 вздовж русла. Через 10 хвилин, біля розгалуження русла (впадіння орографічно правого притоку), почали підйом угору і трохи ліворуч по схилу, біля підніжжя якого до цього знаходились. Зробивши один 15-хвилинний привал, о 10.20 дійшли до скельного поясу Тирке-Яйли трохи ліворуч від потрібного кулуару. Була здійснена розвідка, потрібний кулуар було легко знайдено за характерною ознакою –

гротом у скелях праворуч від кулуару.

Підйом лісом

Взагалі, кулуар справляє приємне враження своєю красою і логічністю. Камененебезпечності відмічено не було, скоріше за все завдяки сніговому покриву. Можливо, подолання сходинок складніше за відсутності снігу і мокрих скель.

Схил перед початком скель

Вирушили о 10.55, об 11.45 уся група була на Тирке-Яйлі. Після обіду, о 12.30 пішли по яйлі на схід, дорогу було чудово видно. О 12.55 спустилися з яйли по дорозі, о 13.50

Перед початком підйому

Так само як і на пер.Хаос, спочатку автор переконався у безпечності шляху і відповідності його категорії 1А (тому що були відомості про використання мотузки деякими групами). Виявилось, що мотузка ніде не потрібна, хоча є пару місць, які суб'єктивно не дуже комфортні для новачків (скельні сходинки 1 метр заввишки). Заходити у кулуар потрібно по поличці, що підходить до нього зліва. У деяких складних моментах допомагав льодоруб, у деяких – хвойні кущі, ближче до верху – сніг, що вже дозволяв робити сходи.

вийшли до пам'ятника партизанам. Потім вийшли на хребет Таш-Хабах, і о 14.20 були на стоянці Суат, де й заночували.

**Вхід у кулуар по поличці
цілком безпечний**

Підйом кулуаром

Скельна сходинка

Рух засніженим кулуаром

Перед виходом на яйлу

Вигляд кулуару з яйли

На Тирке-яйлі

Біля пам'ятника партизанам
на підході до т/с Суат

4.01

Вийшли о 8.40, о 9.10 були на стоянці Ай-Алексій. Далі рухались у східному напрямку. Об 11.00 були біля р.Нефан-Узень, влаштували обід (11-11.40).

Трохи повернулись, і піднялися кулуаром „2-й спуск”. Вийшли на яйлу о 13.15.

По яйлі рухалися спочатку у північному, потім у східному напрямку. О 18.00 стали на ночівлю західніше г.Топарчіх-Кир, у западині біля струмка-витоку р.Західний Танас.

Біля джерела Ай-Алексій

На дорозі вздовж південних
схилів Карабі-яйли

Підйом кулуаром Нефань-Баші

Вид на кулуар згори

На Карабі-яйлі

5.01

О 10.15 вийшли з западини на північний захід, і об 11.15 були на г. Кубріалі-Кир, що позначена тріангулятором. Об 11.45 були на північно-східному відрозі Карабі-яйли. О 12-00 почали спуск, а о 12.10 були вже на хр.Хабарга. Звідти лісовими дорогами спустилися на північний схід у долину пересихаючого струмка, що тече у напрямку с.Голованівка.

Пообідали о 13.40-14.00. Звідти продовжили рух у північному напрямку, ставши на ночівлю о 15.30 північніше г.Медієм недалеко від закінчення зони лісу і початку полів в околицях с.Голованівка.

Бівак біля витоку р.Зах.Танас

На північному відрозі Карабі-яйли

Після спуску з хр.Хабарга

Бівак в околицях Голованівки

6.01

Вийшли о 9.45, о 10.15 були на зупинці у с.Голованівка, звідки рейсовим автобусом поїхали у Сімферополь.

В'їзд у Голованівку з півдня

4. Розрахунок категорії складності походу.

Похід включив у себе наступні перешкоди:

4.1. Перевал Діпла. Перепад висот +800/-900 м. від долини до долини. На думку автора, відповідає складності н/к. Містить за наявності снігу ділянки, де треба рухатись по засніженому осипу, що потребує обережності і трекінгових палиць. Являє собою досить логічну перешкоду для початку маршруту. З сідловини можливий швидкий вихід на Бабуган-яйлу, на один із найкращих оглядових майданчиків Криму (чим ми і скористались). Є чудовим запасним варіантом, коли з якихось причин небажаний рух Бабуган-яйлою. Запамятався найсильнішим за весь похід вітром на сідловині і яйлі.

4.2. Траверс верхнього плато Чатир-Дагу із відвіданням вершини Еклізі-Бурун. Підйом з галявини Саурган через перевал Корбек, спуск кулуаром Нижній Кам'яний із подальшим рухом до Ангартського перевалу. Перепад висот (від Ізобільненського вдсх. до Ангартського пер.) +1300/-800. На думку автора, взимку відповідає складності 1А, бо має значну протяжність, містить різноманіття рельєфу – від трави до снігу, включає осипні ділянки, ділянки з істотною крутизною схилу (до 30^0), включає ділянку шляху однією з найвищих яйл Криму, що у зимовий час за умовами схожа на високогір'я. Ділянка спуску, що є найскладнішою, мала під час нашого проходження дуже незначний сніговий покрив, тому її слід вважати осипною, але автор пам'ятає і інші умови (взимку 2006го), коли вона була сніжною.

Вершина Еклізі-Бурун визнана найкращим оглядовим майданчиком Криму.

4.3. Перевал Хаос. Перепад висот +700, загальноприйнятого варіанту спуску не має. Є чи не найвідомішою туристичною перешкодою у Криму. За сприятливих погодних умов і у випадку вибору вірного шляху відповідає складності 1А. За несприятливих умов його складність легко може збільшитись до 1Б, і навіть може з'явитися загроза каменепадів. Містить довгу і різноманітну за розміром і крутизною осипну ділянку, у чому і полягає його технічна складність. Отже, разом з підйомом на г. Південна Демірджі відповідає за складністю (у зимовий період) трав'янисто-осипно-сніговому перевалу категорії 1А*.

4.4 Перевал Тирке Центральний. Перепад висот +800/-200 (від водоспаду Джур-джур до перевалу Таш-Хабах). На момент проходження відповідав складності сніжно-осипного перевалу категорії 1А, але додаткова складність може виникнути у випадку зледеніння ключових скельних моментів підйому, і тоді для безпечного проходження з рюкзаками не уникнути використання перил. Отже, його складність у зимовий період на нашу думку складає 1А*.

4.5. Перехід через Карабі-яйлу (підйом через кулуар Нефань-Баші, спуск поблизу вершини Кубріалі-Кир). Перепад висот +200/-300. Відповідає протяжному сніговому перевалу н/к.

Отже, довжина походу становить 104 км, у поході пройдені три перешкоди складності 1А і дві перешкоди н/к. Весь похід проходив у справжніх зимових умовах ($t_{\min} = -15^0\text{C}$). Категорія походу відповідає заявленій – гірському спортивному походу першої категорії складності.

5. Підсумки і рекомендації.

Похід повністю відповідає вимогам до гірського спортивного походу 1 к.с. з точки зору складності, безпеки, комфорту та естетики.

Не слід планувати на початок походу надто протяжні і складні перешкоди, проходження яких викликає сумнів під час планування (приклад з цього походу – комбінація кулуарів Куш-Кая – Узень-Баш, що не була пройдена).

Готуючись до проходження кулуару Хаос треба пам'ятати, що при проходженні групи час проходження деяких ділянок збільшується пропорційно кількості учасників. При проходженні цього кулуару рекомендується мати запас світлого часу. Також рекомендується обирати найбезпечніший варіант шляху, хай навіть його пошук і займе якийсь час.

У подібні походи рекомендується брати набір спорядження для роботи з перилами, хай навіть це спорядження і не потрібне для проходження перешкод у штатному режимі.

Слід бути готовими як до використання вогнища для приготування їжі, так і до використання пальника. Температура комфорту спальників має бути трохи нижча очікуваної на маршруті, якщо ж ця умова не виконується, може зарадити використання зшивок, але ці деталі мають бути з'ясовані до початку походу.

6.Додатки

6.1.Особисте спорядження учасників.

Перечень личного снаряжения:	Наличие	Примечание
Термофутболка ходовая, запасная – 2 шт.		
Рейтузы/термобрюки – 1 пара		Две пары, которые заменяют друг друга, для более и менее холодных условий
Термотрусы/шорты (не стринги :) – 1 пара		
Носки шерстяные тонкие – 3 пары минимум		
Носки шерстяные/поларовые толстые – 2 пары		
Нижнее белье обычное – 1 компл.		
Полар (флис) тонкий – 1 шт.		
Полар (флис) теплый – 1 шт.		должен закрывать задницу, при надобности быть заменой теплой куртки
Ветрозащитный костюм		Возможно мембрана, но не обязательно. Главное, чтобы дышала и не пропускала ветер.
Дождезащита – куртка и штаны		Это может быть и мембрана, а может и нет. Если это не мембрана, должна быть максимально легкой и прочной (целлофан не катит), но не обязана дышать.
Штаны-самосбросы теплые для стоянки		хорошо, если этим свойством будут обладать и штаны ветрозащиты
Куртка теплая для привалов/утра/вечера (не ходовая)		Лучше синтепонка, пух не катит из-за сырости, должна быть с капюшоном и закрывать задницу, в крайнем случае может быть заменена толстым флисом
Шапка-фантомаска		Лучше полар/флис, крайняк шерсть, обязательно с отверстием для дыхания.
Шапка, полар		На шапки должна нормально одеваться каска.
Рукавицы тонкие – 2 пары (полар, шерсть)		
Верхоньки (рукавицы) – 1 пара		Из непромокаемой, непродуваемой жесткой ткани.
Гамашы – 1 пара		Основная цель – не давать снегу попасть внутрь ботинок через верх. При наличии бахил – не обязательны.
Бахилы – 1 пара		По высоте – как гамашы/ отказ от бахил – очень нежелателен и возможен только в случае новых ботинок, можно пропитать ботинки пропиткой, они тогда станут меньше мокнуть, но хуже дышать, а бахилы можно снимать и надевать, плюс это защита от холода.
Ботинки горные		с жесткой подошвой, с возможностью рубить ступени
Обувь запасная (легкая) - кроссовки		
Палки трекинговые		
Темные очки		
Аптечка личная		
Рем.набор личный		
Набор для личной гигиены - помада гигиеническая, платок носовой, салфетки		
Спички в гермоупаковке – 3		
Фонарик налобный – 1 шт. + запасные батарейки		
Кружка, ложка, миска, нож		
Кульки упаковочные запасные		
Рюкзак		
Сидушка		
Спальник		Считается общественным снаряжением, т.к. по возможности используются сшивки
дождевик на рюкзак		
Каремат		
Перечень личного специального снаряжения:		
Ледоруб		
Система		
Шайба		
2 карабина		
2 пруса		
Длинный ус + короткий ус		
Каска		
Петля страховочная		
Лавинная лента		(крепкая ярко-цветная лента с разметками каждый метр и стрелочками в одном направлении, нанесенными водостойким маркером)
Кошки		

6.2. Спільне спорядження

				Андрей	Натика	Саня	Женя Ч.	Женя С.	Янет	Вова	Макс	Паша	
перечень снаряги			Вес, кг										
Топор			0,6								0,6		0,6
Пила			0,15								0,15		0,15
Тренога			1,5								1,5		1,5
Горелка Primus			0,35									0,35	0,35
Горелка Primus			0,35									0,35	0,35
Котлы			1,9									1,9	1,9
Палатка Снаряжение Мста			5,2							5,2			5,2
Палатка Alexica Matrix			4					4					4
Палатка Hannah 2x			2,8	2,8									2,8
Спальник Panalp Eusebiosport			2,4					2,4					2,4
Спальник Commandor Viking			1,6				1,6						1,6
Спальник Pinguin Blizzard			1,8						1,8				1,8
Спальник Сани	Pinguin Blizzard		1,8			1,8							1,8
Спальник Pinguin Spirit			1,45	1,45									1,45
Спальник Panalp Polar	Panalp		1,6		1,6								1,6
Спальник Marmot Trestles 15			1,5									1,5	1,5
Спальник Terra Incognita Asleep 400			1,96								1,96		1,96
ремнабор			0,8				0,8						0,8
аптечка			1,5					1,5					1,5
рыбацкий прус			0,75	0,75									0,75
термос Натика			0,6		0,6								0,6
термос Сани			0,4			0,4							0,4
термос Янет			0,5							0,5			0,5
термос Паши			0,6	0,6									0,6
тент			1,2			1,2							1,2
баллоны			5,6			2,1					1,4	2,1	5,6
Веревка			3				3						3
Сумма			45,91	5,6	2,2	5,5	5,4	7,9	1,8	5,7	5,61	6,2	45,91

6.3. Продуктова розкладка

	Грамм на человека	Грамм на всю толпу за раз	Всего
Гречка	70	700	2380
Рис	70	700	1820
Пшеничка	70	700	1960
Вермишель	70	700	1960
Мюсли(овсянка)	70	700	1400
Пюре	70	700	1960
Сухари	25	250	2750
Печенье Буратино	40	400	1720
Печенье Овсяное	40	400	1040
Сушки	40	400	1040
Пряники	40	400	1600
Печенье зоологическое	40	400	1440

Специи	2	20	320
Соль	4	40	720
Лук	10	100	460
Чеснок	10	100	460
Кетчуп		100	1440
Горчица		100	840
Соя	10	100	900
Сало	40	400	1840
Колбаса	40	400	1840
Сыр	40	400	2240
Рыба	72	720	2880
Тушенка		525	1575
Мол.сух.	20	200	400
Масло	5	50	750
Изюм	20	200	400

Курага	20	200	1400
Инжир	20	200	800
Арахис	20	200	800
Грецкие орехи	20	200	1200
Халва		270	1080
Шоколад	30	300	3300

Чай	2	20	512
Сахар	20	200	5120
Конфеты	24	240	2400
			54,747

6.4.Склад аптечки

Витамины
Дуовит
Витамин С
Антибиотики широкого действия
ципрофлоксацин (офлоксацин)
сумамед (азитромицин)
для киш. инф.
нифуроксазид
Обезболивающие
Диклофенак
темпалгін
Кетанов
Цитрамон
Спазмолгон
Обезболивающие в ампулах
Кетанов (кеторолак)
Антигистаминное
Лоратадин
Простудное, дыхательные пути
Трависил
АЦЦ ЛОНГ (вместо амброксола)
Парацетамол
Колдрекс
Амизон
ЖКТ
Активированный уголь
Марганцовка
Фестал
Метоклопрамид
Имодиум
Сенадексин
регидрон
Наружное
офлокаин
банеоцин
спирт
йода р-р 5%
р-р бриллиантовой зелени
мазь из живицы
Бороментол
Масло шиповника
Крем от загара
Помада губная
Перевязочное
Бинт стерильный

Вата стерильная
Бинт эластичный
Салфетки стерильные
Разное
Термометр ртутный
Перчатки стерильные
Шприцы
Рулон широкого лейкопластыря
Рулон узкого пластыря
Бактерицидный пластырь шир.
Бактерицидный мелкий
кофеин
валидол
фурацилин
гастал
герпевір, мазь
фармазолін
перекись
либексин

6.5.Склад ремнабору

нож
 плоскогубцы
 полотно ножовочное по металлу
 запасные элементы дуги для палатки - 2 шт
 скотч широкий - 1 шт
 клей "Универсальный" -1 тюбик
 проволока алюминиевая 2.5 кв.мм - 4м
 нитки средние. и толст. полиамид - по одной катушке
 нитки 10 и 40 - капрон - по одной катушке
 иглы "цыганские" - 2 шт
 иглы швейные (набор) - 10шт.
 зажигалка и спички - 1 шт+2 коробка
 ткань на заплатки - cordura размер 0.4x1.5 м
 булавки английские - 40шт
 саморезы для вибравов (L=30 мм) - 40 шт
 репшнур капроновый (3 и 4 мм на шнурки) - 20 м
 репшнур капроновый 5 мм (на оттяжки и подвязки) - 25 м
 пряжки на рюкзак - 25 мм - 3 шт
 ремень капроновый 25 мм - 3 м
 липучка Velkro - 1 м
 Винт М4х40+гайки и шайбы к ним (для ремонта зажимов трекинговых палок) - 4 шт

7.Список використаних матеріалів.

1. <http://www.tkg.org.ua>

Звіти про походи та паспорти перешкод А.Никонова, А.Щербатія, Т.Моянської

2. «Перевалы горного Крыма», Закалдаев Н.В, 2005.